

25 SEPT 2025

Høringsinnspill:**Gruvedrift i Fenfeltet****24.09.2025**

Avsender: Øystein og Jane Lindheim

Adresse: Hjelsetvegen 10, Helgen, Gnr 59 /bnr20

Innledning: Til våre ansvarlige politikere i NOME kommune.

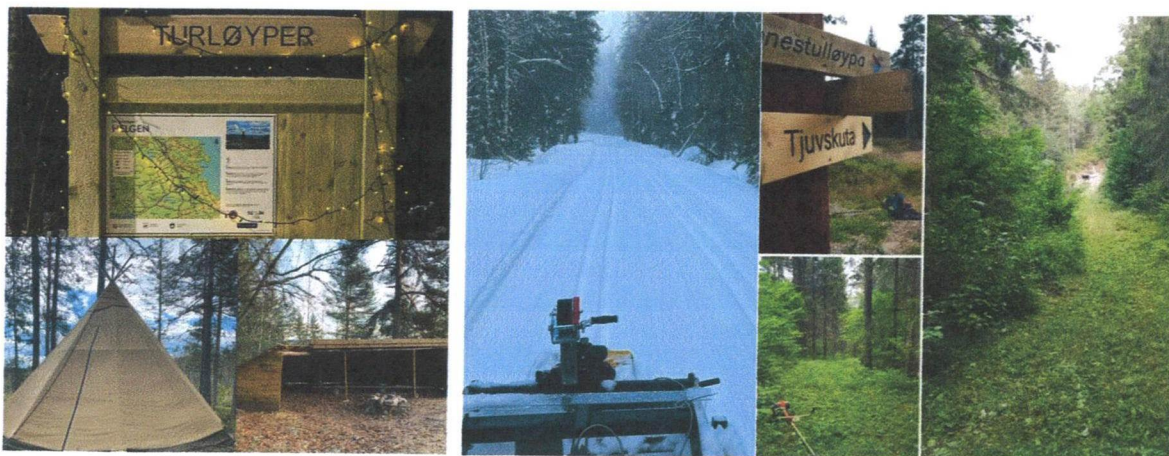
Vi viser til planene om mulig gruvedrift i Fenfeltet i vår kommune, og ønsker med dette å levere et innspill som sterkt uttrykker bekymring og motstand mot prosjektet, i hvert fall slik det fremstilles nå.

Vi mener at både Bæravann og Nuke/Vindsås, vil egne seg dårlig som aktuelle industriområder, dette spesielt sett i lys av de alvorlige og uopprettelige konsekvensene, dette vil kunne få for både for natur, miljø, lokalsamfunn og fremtidige generasjoner.

Vi mener også dette vil ha en negativ effekt mht. ev nye bosettinger i NOME og ikke minst i Helgen, dersom Bæravann blir valgt som lokasjon. Vi flyttet selv til Hjelsetveien og Helgen for over 25 år siden. Dette gjorde vi for å ha nærhet til natur og rolige omgivelser.

Med på kjøpet, fikk vi et veldig hyggelig lokalsamfunn. Et samfunn som har gjort ekstremt mye for å legge ting til rette i skogen vår. Dette både med turstier, skiløper og som rekreasjonsområde for veldig mange, inklusive barnehage og skole-elever.

‘Merk; med Skien og Melum, i umiddelbar nærhet, så tror vi, at det er disse områdene som vil være vekstvinnere mht. befolkningsvekst, spesielt dersom Bæravann blir valgt som alternativ. Med korte avstander og fin og ny vei til Skien, tror vi det ikke vil være mange som vil flytte fra , eller til en kommune, med færre muligheter og ødelagt natur.

1. Naturmangfold og økosystemer

Fenfeltet og de omkringliggende områdene har, som vi vet, blitt kartlagt som et rikt og verdifullt naturområde med stor betydning for lokalt og regionalt biologisk mangfold.

Det finnes flere rødlistede arter både i vann, skog og på myr, og det er svært bekymringsfullt at disse nå kan settes i fare. Inngrepene som følger av gruvedrift – inkludert sprenging, anleggsmaskiner, veibygging og avrenning – vil føre til fragmentering av leveområder og fortrengning eller utryddelse av arter som allerede lever under press.

Vi som daglig og ukentlig, oppsøker og bruker nærmaturen vår, til både friluftssopplevelser og rekreasjon, opplever i dag et stadig større fravær av flora, fugler og dyr. Vi ser at naturen blir stadig fattigere for hver dag som går og dette kan ikke ignoreres.

Bæravann og geografien rundt, inkluderer et mangfold av natur, dyreliv og fine turstier. Disse blir benyttet av både lokalbefolkning og tilreisende. Et av de mest besøkte toppene er Tjuvskuta, som er et kjært turmål for mange.

Her utklipp fra utredning og bilde fra Tjuvskuta, som kan nåes via tursti fra Helgen Kirke, eller fra riksveien ved avkjøring til Hjelset brygge.

Område 02 – Helgen -Jøntvedtjønnå- Tjuvskuta			
Områdeverdi	Svært stor - A		
Områdetype	Nærturterreng		
Verdikriterier	Vurdering	Score	
Bruksfrekvens	Mye brukt nærturterreng for Helgen. I spørreskjema fra medvirkningsmøte kom det fram at de fleste brukte området flere ganger i uken til friluftsliv. Brukes flere ganger i uka av Helgen montessoriskole og Helgen barnehage til uteskole, turområde, samt til undervisning. Tjuvskuta er et mye brukt turmål. (Kilde: medvirkningsmøter)	ganske stor	4
Regionale og nasjonale brukere	Mest lokale, noe regionale.	middels	3
Opplevelseskvaliteter (kulturminner, spesielle natur- eller landskapselementer)	Utsikt på Tjuvskuta.	middels	3
Symbolverdi	Viktig lokalt. Tjuvskuta har symbolverdi som sted og med spesiell utsikt. Helgen naturminne.	middels	3
Funksjon (atkomstsoner, turdrag, p.plass etc.)	Innehar funksjoner som parkering, atkomstsoner og som innfallsport ut til et større friluftsområde i vest. Uteskole og turmål for skole og barnehage.	middels	3
Egnethet (spesielt egnet til noe som ikke finnes alternative områder til)	Kort veg for skole, barnehage og befolkningen i Helga, egner seg som nærturområde. Innehar ingen spesielle aktiviteter som ikke finnes alternativer til i kommunen. Men er viktig for lokalmiljøet i Helgen med lysløype, gapahuk og bading i Jøntvedtjønnå, mm.	middels	3

Tilrettelegging (f.eks. universell utforming)	Området er tilrettelagt med parkeringsplass ved kirka. Innehar lysløype som er lett tilgjengelig. Tilrettelagt for skole og barnehage. Gapahuk.	middels	3
Kunnskapsverdi	Brukes av skole til uteskole og turmål. Helgen naturminne og kirka brukes i undervisning.	middels	3
Lydmiljø	Området ligger inn mot RV og er noe påvirket av trafikken mtp. støy. Jo lengre inn i området, jo stillere.	middels	3
Inngrep	Tilrettelagt med lysløype, parkering, mm. Og ligger direkte tilknyttet vegen. Mindre inngrepsfritt jo lengre inn i området man kommer.	middels	3
Ustrekning	Et nærturområde som kan brukes som inngangsportal til et større friluftsområde, som har stor utstrekning. God størrelse som nærturterreng.	mangler lite	4
Tilgjengelighet (hvordan komme seg fram til området. Finnes fysiske stengsler)	Et nærturområde for lokalbefolkningen i Helga som kommer gående, syklende eller kjørende. Finnes ikke g/s-veg langs adkomstveg. Er fortau. Parkeringsplass finnes.	middels	3

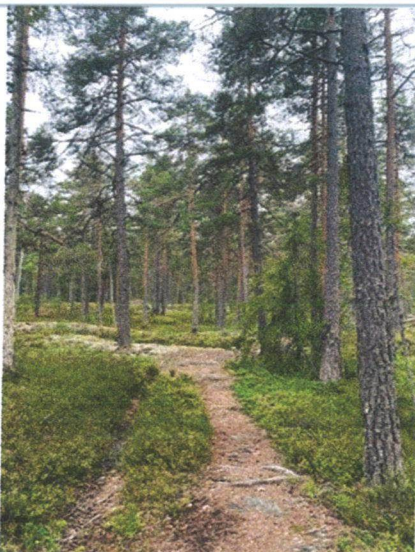

Foto fra turstien fra RV 36 til Tjuvskuta, fra blandingsskog til furumo

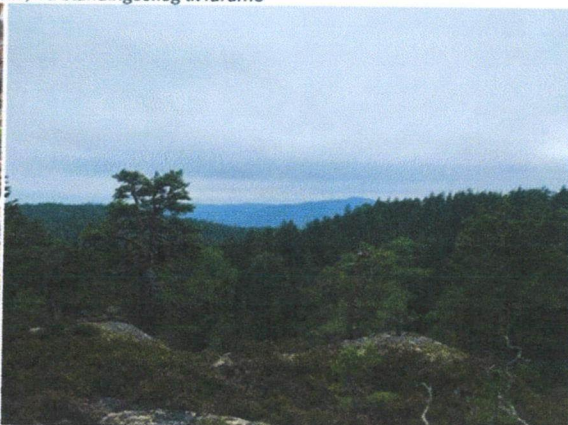
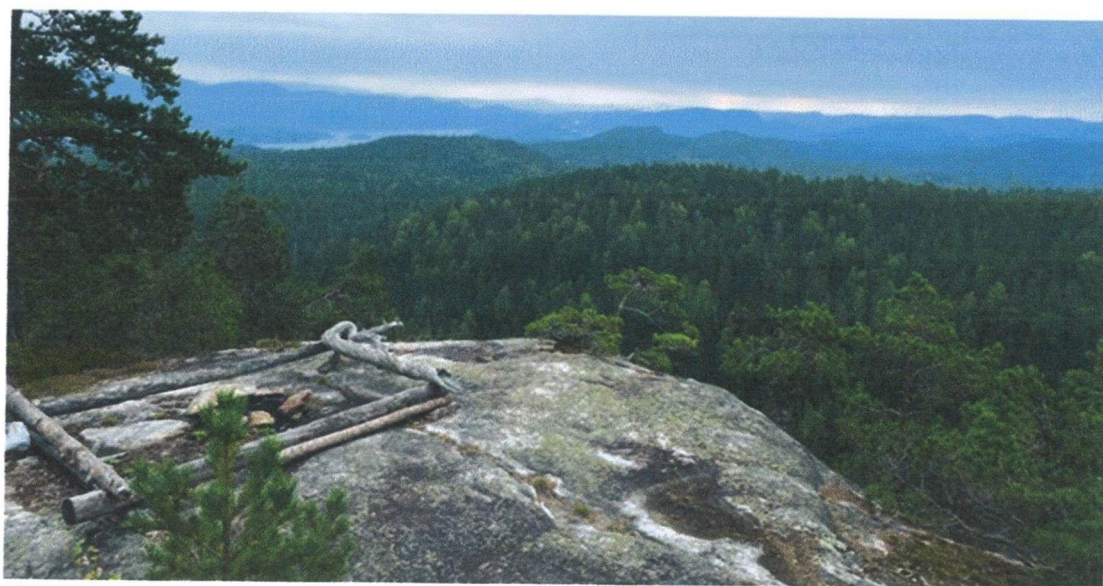

Foto av stolpen på Tjuvskuta og utsikt fra Hyttliknatten og vestover

Utsikt sør- østover fra Tjuvskuta

2. Kritisk trussel mot Bærevann og vannressurser

Bærevann og de geografiske områdene rundt, er som vi vet, et sentralt og sårbart vannsystem i området. Potensiell forurensning fra gruvedrift – inkludert tungmetaller, partikler og kjemikalier – vil kunne få direkte og alvorlige konsekvenser for vannkvaliteten.

Dette gjelder ikke bare Bærevann, men også tilknyttede elver, bekker, grunnvannskilder og for Norsjø. Risikoen for irreversible skader på vannmiljøet vil derfor være stor ved eventuelle hendelser. Ikke bare lokalt, men også for befolkningen i Skien/Grenland.

Det er også grunn til å frykte at vannuttak og senkning av grunnvannsnivået vil påvirke våtmarker og andre vannkrevende økosystemer negativt. Disse er i seg selv naturtyper med høy verneverdi. Dette ser vi på nyhetene at allerede er gjeldene i flere områder i Norge.

3. Støy, støv og helsekonsekvenser

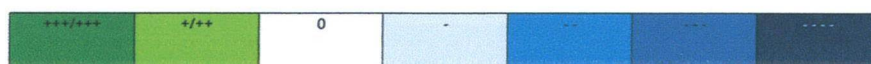
En industriell gruvedrift vil måtte medføre kontinuerlig støy, sprenging og transportaktivitet, som i betydelig grad vil påvirke bomiljøene i området. For de som ev blir boende nærmest disse områdene vil det, etter vår mening, bety en drastisk reduksjon i livskvalitet og helse. Støv og luftforurensning er også kjent for å bidra til luftveisplager, særlig hos barn og eldre.

Utklipp Fagrapport fagtema forurensning og vannmiljø, alternativ Bærevann

4.1.1 Vannforekomster innenfor tiltaksområdet

Bærevann (ID 016-6570-L)

Påvirkning vurderes som **sterkt forringet** for vannmiljø, sammenstillet med **svært høy verdi** blir utfallet **svært alvorlig konsekvens (---)**.

Bærevann har en større dam innenfor tiltaksområdet som vil bli forringet. Tiltaksområdet ligger nær Norsjø som er en drikkevannskilde, med risiko for avrenning uten særlig fordrøyning til vannforekomsten. Området Bærevann er en del av Herrevassdraget som er vernet i henhold til Verneplan for vassdrag (Verneplan I av 1973). Vernede vassdrag er ikke omtalt i kriteriene for vurdering, men det kan argumenteres for at vern av vassdrag har en nasjonal verdi.

Området er i utgangspunktet tilnærmet uberørt og et inngrep i denne størrelsesordenen vil medføre betydelig forringelse og stor konsekvens. Uten tilstrekkelig kartlegging blir kunnskapsgrunnlaget mangelfullt for vurdering av hvor store verdier som eventuelt går tapt.

4. Tap av friluftsområder og naturopplevelser

Både Bærevann og Nuke/ Vindsås alternativene, er områder som brukes aktivt til friluftsliv, fiske, bærplukking, turgåing og naturopplevelser. Dette er viktig både for oss alle uansett bosted, samt lokalbefolkningens helse og trivsel. Gruvedrift vil føre til ødelagte landskap, redusert tilgjengelighet og tap av naturopplevelser som ikke kan erstattes. Slike verdier er ofte undervurdert i økonomiske analyser, men har enorm betydning i folks hverdag.

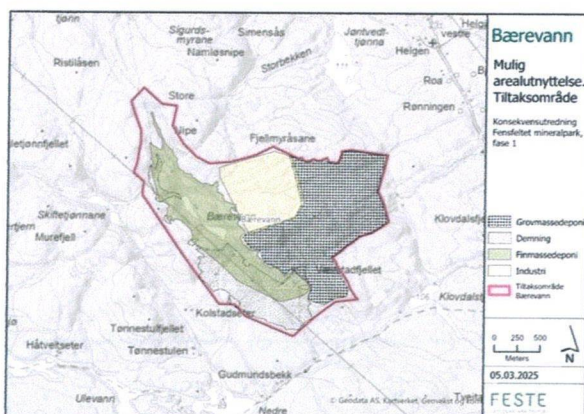
Tror ikke vi kan understreke nok, den faktiske betydningen nærnatur og tilhørende friluftsliv, har for oss alle, både sommer som vinter og for mennesker i alle aldre.

I tillegg, bruker veldig mange mye av sin fritid, på å legge ting til rette for andre å benytte områdene til friluftsliv. Dette er noe som ikke lett kan erstattes og ødeleggelser av slike dimensjoner man nå får presentert, vil aldri kunne rettes opp.

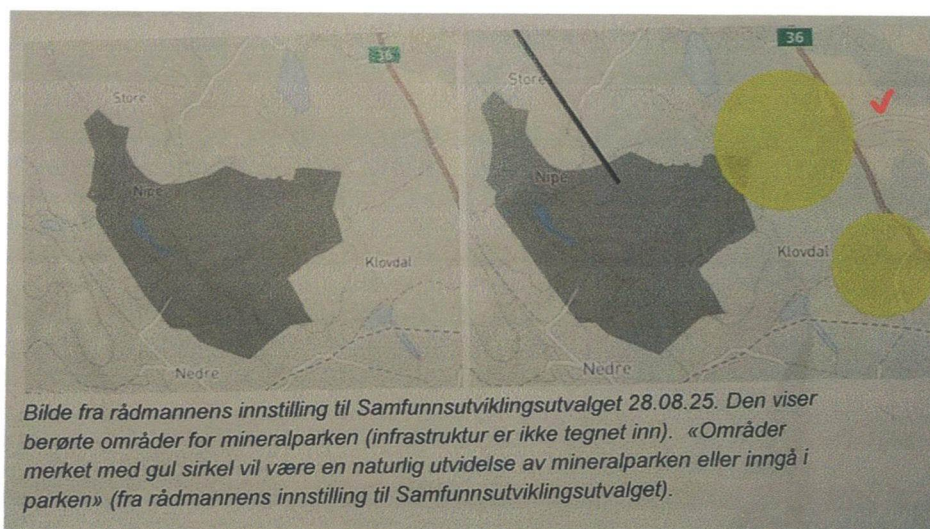
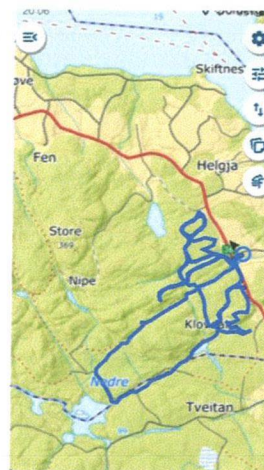
I tillegg til selve området som er lagt som tiltaksbeskrivelse rundt Bærevann, så vil det også medføre betydelige inngrep i resterende nærnatur i Helgen. (se bilde under – der gule områder er områder som også vil bli berørt.

Kort fortalt, vil hele Helgja-skauen , med tilhørende turområder bli ødelagt for lokalbefolkningen. Se kart under for utredning og turstier i hele området.

Tiltaksbeskrivelse Bærevann

Kartet viser avgrensning av Bærevann-området med plassering av tiltakene (industriarealer, deponi for fine masser og deponi for grove masser med areal for framtidig industri).

5. Levekår og lokalsamfunn

Prosjektet truer det som gjør området levelig og attraktivt: ren natur, ro, tilgjengelige naturområder og et sunt nærmiljø. Selv om det snakkes om arbeidsplasser og økonomisk gevinst, er det grunn til å stille spørsmål ved hvor bærekraftige og langvarige disse effektene faktisk vil være, særlig når man veier dem opp mot kostnadene for natur og samfunn.

Avslutning

Prosjektet i Fenfeltet representerer, slik det fremstår nå, en type storskala naturinngrep, som etter vår mening, ikke er noe vi lenger har råd til å gjøre i dagens samfunn.

I en tid hvor naturtap og klimaendringer krever ansvar og langsiktig tenkning, må vi beskytte de områdene som fortsatt har intakt natur. Det finnes ingen vei tilbake etter at landskapet er sprengt opp, vannkilder forurenses og stillheten erstattet med støy.

MEN igjen, hvis man likevel lander på en videre utredning for gruvedrift av disse områdene, så oppfordrer vi dere ansvarlige politikere, til å si NEI til dagens planer. Dagens planer er IKKE bærekraftig for noen, i hvert fall slik de fremstår pr. sept. 2025.

JA, dette kan gi positive ringvirkninger for NOME, men ikke la det gå på bekostning av natur og lokalbefolkningens muligheter, til et godt liv og aktivt friluftsliv i eget nærområde.

NOME Kommune og våre ansvarlige politikere, har til nå fremstått på en forbilledlig måte og eksempel på både saksgang og informasjon i denne saken. La oss håpe dere holder den linjen til det beste for oss alle, uansett bosted i kommunen!

Med vennlig hilsen

Øystein Lindheim Jane Lindheim

Øystein og Jane Lindheim

Fra Helgjaskauen og Tjuvskuta. PÅ vegne av alle og våre etterkommere, la oss håpe om at vi alle kan nyte det gode liv Nome, også i fremtiden!

